

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Навчально-наукового

інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень в соціокультурній сфері

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

02 Культура

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

028 Менеджмент соціокультурної діяльності

(шифр і назва)

освітня-програма/програми

магістр менеджменту соціокультурної діяльності

(назва)

мова навчання **українська**

Погоджено науково-методичною

комісією ННПП

28 серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор педагогічних наук, професор

СУМИ 2024

Розробники:

1. **Рижанова Алла Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності;**
2. **Полянничко Анжела Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності.**

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри
соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Анжела ПОЛЯНИЧКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	(Вказати освітній ступінь) магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		-й	
Семестр			
1-й		-й	
Лекції			
20/4 год.		год.	
Практичні, семінарські			
18 /4 год.		год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
110/142 год.		год.	
Консультації:			
2/- год.		год.	
Вид контролю: іспит			
Загальна кількість годин - 150			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розвинути у магістрів здатність до визначення методологічних основ дослідницької діяльності у соціокультурній сфері в процесі підготовки та оформлення їх власного магістерського диплому

Завдання навчальної дисципліни:

- визначити специфіку академічної роботи щодо підготовки та проведення наукових досліджень у соціокультурній сфері, написання власних наукових робіт магістрами;
- розкрити особливості наукової дискусії, зміст та етику обговорення власних науково-дослідних проєктів;
- розкрити норми оформлення та способи презентації готових робіт магістрів.

У процесі оволодіння дисципліною магістр має оволодіти:

загальними компетентностям:

- здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність розробляти і управляти науковими проєктами;
- здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні;
- здатність проведення наукових і прикладних досліджень на професійному рівні;
- здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність);

професійними компетентностями:

- здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних і прикладних досліджень у соціокультурній сфері;
- здатність планувати та здійснювати наукові комплексні дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення;
- здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління у соціокультурній сфері;
- здатність оцінювати процес і результат виконаної роботи, розробляти та впроваджувати програми забезпечення якості соціокультурної діяльності;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення проблем соціокультурної діяльності через упровадження соціальних інновацій.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Основою для вивчення дисципліни є компетентності здобуті студентом на бакалаврському рівні з дисциплін «Соціокультурна діяльність», «Соціальна педагогіка», «Технології соціокультурної діяльності», «Технології соціально-педагогічної діяльності».

3. Результати навчання за дисципліною

На кінець вивчення дисципліни студент повинен оволодіти **програмними результатами навчання:**

- критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики у соціокультурній сфері, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження;
- показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціокультурної діяльності, так і з інших галузей соціогуманітарних наук;
- збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних;
- обирати та застосовувати інноваційні методи в складних і непередбачуваних та/або спеціалізованих контекстах, зокрема засобами соціокультурної діяльності;
- аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем у соціокультурній сфері, формулювати мету і завдання дослідження проблем соціокультурної діяльності, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей у соціокультурній сфері;
- демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності;
- визначати методологію прикладного наукового дослідження;
- розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціокультурної діяльності та управлінських рішень;
- розробляти проекти підвищення ефективності соціокультурної діяльності на високопрофесійному рівні;
- самостійно визначати перспективи розвитку різноманітних видів діяльності в соціокультурній сфері;

знати: специфіку побудови планів наукових досліджень у соціокультурній сфері, обґрунтування моделей соціокультурної діяльності, та розробки відповідних програм для експериментальної перевірки на практиці ефективності цих моделей;

вміти: визначати актуальну проблему в соціокультурній сфері; проводити апробацію концепції магістерського наукового дослідження; збирати та узагальнювати емпіричний матеріал, проводити експериментальне дослідження; оформлювати результати науково-дослідної роботи, вести наукові дискусії, організовувати та проводити презентації наукових досліджень, видавати наукові публікації з соціокультурної діяльності.

Знання	ПРЗ 2 ПРЗ 5 ПРЗ 8	Програмні результати навчання визначені ООП
Уміння	ПРУ 4. ПРУ 6. ПРУ 7.	
Комунікація:	ПРК 1 ПРК 2.	

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	студент/-ка демонструє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь
В	студент/-ка демонструє достатні знання матеріалу в заданому обсязі, з певною систематичністю виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою; виявляє переважно конструктивний і репродуктивний характер використання набутих знань та умінь
С	студент/-ка виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, засвоїв/-ла основну та додаткову літературу, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента/-ки наявні незначні помилки
Д	студент/-ка виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою

	навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент/-ка спроможний/-на усунути їх із допомогою викладача/-ки.
E	виставляється студентіві/-ці, відповідь якого/-ї під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
F	студент/-ка не спроможний/-на до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни
FX	студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни на достатньому рівні, але рівень залишкових знань та умінь дозволяє повторне складання підсумкового контролю за результатами самостійної підготовки.

Розподіл балів

Поточний контроль									Разом	Іспит	Сума
T1.	T 2	T 3	T4	T 5	T 6	T7	T 8	T9-10			
10	7	7	7	10	10	7	7	10	75	25	100

T 1.1, T 1.2 ... T 10 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

1 - 34	ґ	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	--

5. Засоби діагностики результатів навчання

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі **методи контролю**:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; презентація результатів самостійної роботи;
- методи письмового контролю: розв'язання задач і вирішення проблемних ситуацій репродуктивного, конструктивного і творчого рівнів;
- методи практичного контролю: виконання самостійних завдань;
- методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінка.

6. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 10 тем, зв'язаних між собою змістовими складовими.

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основи методології наукового пізнання та академічна доброчесність.

Поняття про методологію наукового дослідження. Характеристика рівнів методології, методологічні рівні в соціокультурних дослідженнях. Загальна характеристика суті і методів наукового пізнання. Сутність понять «методологія дослідження в соціокультурній сфері», «парадигми соціокультурної діяльності». Сучасні парадигми соціокультурної діяльності. Методологічні зв'язки соціокультурної діяльності.

Академічна доброчесність та Закон України «Про освіту». Основні поняття стосовно академічної доброчесності магістерського дослідження. Відповідальність стосовно академічної доброчесності учасників освітнього процесу в ЗВО.

Тема 2. Стан дослідження наукової проблеми в соціокультурній сфері (в умовах війни).

Узагальнення історії теоретичного та практичного вирішення наукової проблеми в соціокультурній сфері; аналіз сучасного зарубіжного теоретичного та практичного досвіду вирішення проблеми наукового дослідження в соціокультурній сфері; аналіз сучасного вітчизняного теоретичного та практичного досвіду вирішення соціокультурної проблеми, *особливо в умовах війни в Україні*.

Тема 3. Науковий апарат та методологічні основи дослідження в соціокультурній сфері.

Визначення об'єкта та предмета наукового дослідження в соціокультурній сфері; мета, завдання та методи наукового дослідження; визначення його структури та методологічних основ.

Тема 4. Система провідних понять проблеми наукового дослідження в соціокультурній сфері.

Аналіз міжгалузевих наукових понять з проблеми дослідження; аналіз провідних культурологічно-мистецьких понять з проблеми дослідження; формулювання або уточнення автором специфічних для магістерської роботи понять, зважаючи на предмет дослідження.

Тема 5. Визначення соціальної та культурно-мистецької специфіки явищ, процесів тощо соціокультурної сфери – предмета магістерського дослідження.

Теоретичний аналіз сутності певних явищ, процесів, матеріально-технічних засобів тощо соціокультурної сфери, обраних предметом магістерського дослідження; виявлення їх соціальної специфіки, виявлення їх культурно-мистецької специфіки, визначення їх історичної динаміки, особливостей змін на сучасному етапі та перспектив розвитку в майбутньому

Тема 6. Обґрунтування моделі соціокультурної діяльності з вирішення означеної проблеми.

Визначення правових підстав вирішення проблеми у соціокультурній сфері; обґрунтування параметрів соціокультурної діяльності для підвищення ефективності вирішення означеної проблеми; розробка структурно-функціональної моделі соціокультурної діяльності з вирішення означеної проблеми.

Тема 7. Розробка соціокультурного проєкту з проблеми магістерського дослідження.

Вибір соціальних інститутів та/або соціальних закладів, на базі яких відбуватиметься експериментальна частина наукового дослідження; обґрунтування критеріїв, показників, рівнів ефективності соціокультурної діяльності з вирішення проблеми та добір відповідного діагностичного інструментарію; складники оформлення соціокультурного проєкту з теми магістерської роботи

Тема 8. Специфіка реалізації проєкту соціокультурної діяльності з проблеми магістерського дослідження.

Презентація означеного проєкту в закладах реалізації; специфіка реалізації проєкту в соціокультурних закладах (музеях, кіно-концертних установах, бібліотеках, культурно-дозвілєвих центрах, парках культури та відпочинку тощо); специфіка реалізації проєкту за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) (соціальні мережі, інтерактивне радіо та телебачення, певні сайти, тощо).

Тема 9. Аналіз ефективності експериментального наукового дослідження та якість оформлення результатів роботи.

Кількісний та якісний аналіз змін у соціокультурній сфері щодо вирішення проблеми наукового дослідження магістра; кількісний та якісний аналіз результатів вирішення проблеми; оформлення результатів наукового дослідження в соціокультурній сфері.

Тема 10. Способи презентації наукового дослідження у соціокультурній сфері.

Особливості підготовки наукових публікацій результатів наукового дослідження (тези, стаття); особливості презентації результатів цього дослідження на конференціях, наукових семінарах тощо; презентація результатів магістерських робіт в процесі державного захисту кваліфікаційної роботи; етика наукової дискусії.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин													
	Денна форма					Заочна форма								
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі							
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.		Самост.р	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота		
Тема1. Основи методології наукового пізнання та академічна доброчесність.	17	4	2			11								
Тема 2 Стан дослідження наукової проблеми в соціокультурній сфері (в умовах війни).	14	1	2			11								
Тема 3. Науковий апарат та методологічні основи дослідження в соціокультурній сфері.	15	2	2			11								
Тема 4. Система провідних понять проблеми наукового дослідження в соціокультурній сфері.	15	2	2			11								
Тема 5. Визначення соціальної та культурно-мистецької специфіки явищ, процесів тощо соціокультурної сфери – предмета магістерського дослідження.	14	1	2			11								
Тема 6. Обґрунтування моделі соціокультурної діяльності з вирішення означеної проблеми.	16	2	2			1	11							
Тема 7. Розробка програми дослідження сучасного стану соціокультурної діяльності з проблеми магістерського дослідження.	16	2	2			1	11							
Тема 8 Специфіка реалізації програми дослідження сучасного стану соціокультурної діяльності з проблеми магістерського	13	2					11							

дослідження.													
Тема 9. Аналіз ефективності експериментального наукового дослідження та якість оформлення результатів роботи.	15	2	2			11							
Тема 10. Способи презентації наукового дослідження у соціокультурній сфері.	15	2	2			11							
Усього годин	150	20	18		2	110							

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основи методології наукового пізнання та академічна доброчесність.	2	
2	Стан дослідження наукової проблеми в соціокультурній сфері <i>(в умовах війни)</i> .	2	
3	Науковий апарат та методологічні основи дослідження в соціокультурній сфері.	2	
4	Система провідних понять проблеми наукового дослідження в соціокультурній сфері.	2	
5	Визначення соціальної та культурно-мистецької специфіки явищ, процесів тощо соціокультурної сфери – предмета магістерського дослідження.	2	
6	Обґрунтування моделі соціокультурної діяльності з вирішення означеної проблеми.	2	
7	Розробка програми дослідження сучасного стану соціокультурної діяльності з проблеми магістерського дослідження.	2	
8	Специфіка реалізації програми дослідження сучасного стану соціокультурної діяльності з проблеми магістерського дослідження.		
9	Аналіз ефективності експериментального наукового	2	

	дослідження та якість оформлення результатів роботи.		
10	Способи презентації наукового дослідження у соціокультурній сфері.	2	
Разом		18	

8. Рекомендовані джерела інформації

Про освіту: закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380)
 Редакція від 06.04.2022, підстава - 1986-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Основні:

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-ге видання /За заг. ред. проф. І.Д.Звереві. – Київ, Сімферополь: Універ-сум, 2013.
2. Організація наукових досліджень, написання та захист магістерської дисертації /За наук. ред. В. В. Пасічника: навч. посіб. – Львів : Новий Світ, 2010.
3. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посібник. – К. : Вид. центр "Академія", 2010.
4. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень [Текст]: підручник /Д.М.Стеченко, О.С.Чмир. – К.: Знання, 2005. – 305 с.
5. Шейко В.М. Організація та методика науково дослідницької діяльності [Текст]: підручник / В.М.Шейко, Н.М.Кушнаренко – 6-те вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2008. – 310 с.

Додаткові:

6. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис [Текст]: Загальні вимоги до правил складання . – К.: Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.
7. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність : навч. посіб. / Н. В. Кочубей. – Суми: Університетська книга, 2015. – 122 с.
8. Максимовська Н.О. Соціально-педагогічна сутність дозвілля: методологічний аналіз / Н.О.Максимовська // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. / за заг. ред. В. М. Шейка. – Х. : ХДАК, 2010. – Вип. 32. – С. 263–270.
9. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами вищих навчальних закладів [Текст] / М.І.Соловей [та ін.]. – К.: Ленвіт, 2004. – 143 с.
10. Рижанова А.О. Соціокультурні технології та соціально-педагогічна діяльність в умовах інформаційного суспільства. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*: наук. журнал / голов. ред. А.А.Сбруєва. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. – №5. – С.166-175
11. Скляр С. Ю. Соціокультурні трансформації дозвіллевого простору молоді в умовах суспільних перетворень в Україні. *Соціальні технології*. – 2010. – № 10. – С.206-214.
12. Сурмін Ю.П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навчально-метод. посібник / Ю.П.Сурмін. – К.: НАДУ, 2008. – 184 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.
2. Сумська державна наукова бібліотека
3. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П.

- Драгоманова. Серія 11 : Соціальна робота. Соціальна педагогіка : зб. наук. пр. (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=juu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=PREF=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Nchnpu_011)
4. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=juu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=PREF=&S21COLORTERMS=0&S21STR=v1up)
 5. Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка. Серія “Педагогіка” <http://lssp.ddpu.drohobych.net>
 6. Соціальна робота в Україні: теорія і практика : наук.-метод. журн. / Держ. центр соц. служб для молоді, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=juu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=PREF=&S21COLORTERMS=0&S21STR=srutip)
 7. Історико-педагогічний альманах / Уманський державний педагогічний університет ім. П.Тичини <http://ipa.udpu.edu.ua/>
 8. Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти <http://journals.uran.ua/apppfo>

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійний проектор для презентації результатів самостійної роботи майбутніх магістрів у процесі здійснення власного соціально-педагогічного дослідження.

Практичні (семінарські) заняття.

Практичне (семінарське) заняття № 1

Тема 1. Основи методології наукового пізнання та академічна доброчесність.

Мета вивчення: засвоїти сутність методології наукового пізнання, методологічні рівні та специфіку методологічних рівнів наукового пізнання в соціокультурній сфері.

Основні поняття для засвоєння: «методологія», рівні методології наукового пізнання, «методологія дослідження в соціокультурній сфері», «парадигми», «парадигми соціокультурної діяльності», «академічна доброчесність».

Література:

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 11,13, 14, 17.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Специфіка понять «методологія» та «парадигма».
2. Сутність поняття «методологія дослідження в соціокультурній сфері».
3. Сучасна парадигма соціокультурної діяльності.
4. Відповідальність учасників освітнього процесу стосовно виконання вимог академічної доброчесності.

Практичні завдання:

1.Визначити та аргументувати специфіку методологічних рівнів наукового дослідження в соціокультурній сфері:

Методологічні рівні наукового пізнання	Специфіка відповідних рівнів методологій в соціокультурних дослідженнях

2. Розкрити сутність понять.

Методологія	Методологія досліджень в соціокультурній сфері	Парадигма	Парадигма соціокультурної діяльності

3. Обґрунтувати актуальність власної теми магістерської роботи у відповідності до сучасної парадигми соціокультурної діяльності.
4. Схарактеризувати відповідальність студента стосовно вимог академічної доброчесності.

Практичне заняття № 2.

Тема 2. Стан дослідження наукової проблеми в соціокультурній сфері (в умовах війни)

Мета вивчення: узагальнити та систематизувати результати аналізу студентів стану дослідження проблеми магістерської роботи в опублікованих джерелах.

Основні поняття для засвоєння: історичні теоретичні дані наукової проблеми, історичні практичні дані наукової проблеми, вітчизняний теоретичний та практичний досвід вирішення проблеми, зарубіжний теоретичний та практичний досвід вирішення проблеми магістерського дослідження з соціокультурної діяльності.

Література:

Основна література: 1,6,8.

Додаткова література: 14.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Масиви та канали набуття інформації з проблем соціокультурної діяльності, її пошук та первинна обробка.
2. Виявлення кола вітчизняних та зарубіжних дослідників **теорії та історії** соціокультурної діяльності.
3. Виявлення кола вітчизняних та зарубіжних дослідників **досвіду практичного вирішення проблем** в соціокультурній сфері на сучасному етапі.

Практичні завдання:

1. Презентація обґрунтування стану дослідження вченими та практиками проблеми магістерської роботи.
2. Обговорення обґрунтованості стану дослідження вченими та практиками проблеми магістерської роботи інших студентів.
3. Виявлення недоліків у обґрунтуванні стану дослідження вченими та практиками проблеми магістерської роботи та їх виправлення

Практичне заняття № 3.

Тема 3. Науковий апарат та методологічні основи дослідження в соціокультурній сфері.

Мета вивчення: відпрацювання наукового апарату магістерської роботи та узгодження з ним її структури.

Основні поняття для засвоєння: об'єкт, предмет, мета, завдання, методи наукового дослідження в соціокультурній сфері, об'єкт соціокультурної діяльності, структура магістерської роботи.

Література:

Основна література: 5, 8, 11, 14.

Додаткова література: 16, 24, 27.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Логіка визначення об'єкта та предмета наукового дослідження в соціокультурній сфері.
2. Зв'язок мети з об'єктом, предметом та завданнями наукового дослідження в соціокультурній сфері..
3. Специфіка методів теоретичної та експериментальної частин наукового дослідження в соціокультурній сфері..
4. Відповідність структури магістерської роботи її науковому апарату.

Практичні завдання:

1. Презентувати розроблений студентом науковий апарат магістерської роботи за схемою:

Структурні компоненти наукового	Формулювання студентом
--	-------------------------------

апарату магістерської роботи	
Тема магістерської роботи	
Об'єкт	
Предмет	
Мета	
Задачі	
Методи	

2. Презентувати відповідність завдань структурним компонентам магістерської роботи за схемою

Завдання з наукового апарату магістерської роботи	Назви параграфів магістерської роботи
Завдання 1	Параграф 1.1.
Завдання 2	Параграф 1.2.
Завдання 3.	Параграф 1.3.
Завдання 4.	Параграф 2.1.
Завдання 5.	Параграф 2.2., 2.3.

3. Обговорення презентації наукового апарату та структури магістерської роботи студента та виправлення помилок.

Практичне заняття № 4.

Тема 4. Система провідних понять проблеми наукового дослідження в соціокультурній сфері.

Мета вивчення: Систематизувати та структурувати опрацьований студентами теоретичний матеріал магістерської роботи.

Основні поняття для засвоєння: міжгалузеві наукові поняття за темою магістерської роботи, провідні поняття за темою магістерської роботи, специфічні (зважаючи на предмет дослідження) соціальні, соціокультурні, соціально-педагогічні поняття магістерської роботи, система термінологічного апарату наукового дослідження.

Література:

Основна література: 1,2,4.

Додаткова література: 6.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Міжгалузеві наукові поняття, що використовуються в наукових дослідженнях у соціокультурній сфері.
2. Провідні поняття соціокультурної діяльності.
3. Специфічні для наукового дослідження магістра поняття, зважаючи на його предмет вивчення.
4. Формулювання та/або уточнення специфічних (зважаючи на предмет) для наукового дослідження понять магістром.
5. Система термінологічного апарату магістерської роботи.

Практичні завдання:

1. Визначити основні загальнонаукові, соціальні поняття та поняття з соціокультурної діяльності за темою наукового дослідження студента за таблицею.

Загальнонаукові терміни за темою магістерської роботи	Провідні соціальні терміни за темою магістерської роботи	Специфічні терміни з соціокультурної діяльності за темою магістерської роботи

2. Створити схему (на розсуд студента) системи термінологічного апарату магістерської роботи, де би відстежувалися зовнішні та внутрішні зв'язки між термінами.
3. Презентувати схему системи термінологічного апарату магістерської роботи та обговорити приклади порушення логіки їх представлення.
4. Доопрацювати схему, виправляючи помилки в системі термінологічного апарату та уточнюючи визначення термінів.

Практичне заняття № 5.

Тема 5. Визначення соціальної та культурно-мистецької специфіки явищ, процесів тощо соціокультурної сфери – предмета магістерського дослідження.

Мета вивчення: Виявлення соціокультурної сутності певних явищ, процесів, матеріально-технічних засобів тощо соціокультурної сфери, обраних предметом магістерського дослідження здобувача вищої освіти.

Основні поняття для засвоєння: соціальна специфіка, соціокультурна специфіка, культурно-мистецька специфіка предмета магістерського дослідження.

Література:

Основна література: 1,6.

Додаткова література: 14.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Соціокультурна специфіка предмета магістерського дослідження (наприклад, фестивалі, музеї, шоу, віртуальні виставки тощо).
2. Культурно-мистецька специфіка предмета магістерського дослідження (наприклад, фестивалі, музеї, шоу, віртуальні виставки тощо).
3. Соціально-педагогічна специфіка предмета магістерського дослідження (наприклад, фестивалі, музеї, шоу, віртуальні виставки тощо).

Практичні завдання:

1. Визначити соціокультурну сутність предмета магістерського дослідження, його історичну динаміку, перспективи розвитку його в майбутньому та оформити їх у таблиці.

Соціокультурна специфіка предмета магістерського	Історична динаміка предмета магістерського дослідження	Перспективи розвитку предмета магістерського дослідження в
--	--	--

дослідження		майбутньому

2. Виявити та порівняти соціокультурну, культурно-мистецьку та соціально-педагогічну специфіку предмета магістерського дослідження студента; оформити результати в таблиці.

Соціокультурна специфіка предмета магістерського дослідження	Культурно-мистецька специфіка предмета магістерського дослідження	Соціально-педагогічна специфіка предмета магістерського дослідження

Практичне заняття № 6.

Тема 6. Обґрунтування моделі соціокультурної діяльності з вирішення означеної проблеми.

Мета вивчення: згадати функції та структурні компоненти соціокультурної діяльності і розробити модель цієї діяльності з вирішення проблеми магістерської роботи студента.

Основні поняття для засвоєння: моделювання соціокультурної діяльності, модель діяльності в соціокультурній сфері.

Література:

Основна література: 1,2,4.

Додаткова література: 6, 12.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Соціокультурна діяльність: її специфіка, функції та структурні компоненти.
2. Визначення правових підстав вирішення проблеми соціокультурної діяльності.
3. Специфіка соціокультурної діяльності з вирішення проблеми магістерського дослідження з певною психовіковою категорією людей, у певній соціокультурній сфері.

Практичні завдання:

1. Розробка та презентація структурно-функціональної моделі соціокультурної діяльності або діяльності в певній соціокультурній сфері з вирішення означеної проблеми магістерської роботи студента.
2. Обговорення результатів моделювання та виправлення помилок в моделях студентів.

Практичне заняття № 7.

Тема 7. Розробка проєкту соціокультурної діяльності з проблеми магістерського дослідження.

Мета вивчення: Впорядкування основних етапів дослідження відповідно до соціокультурного проєкту, календарних термінів, матеріальних і трудових витрат.

Література:

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 6, 11, 14.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Принципи вибору соціальних інститутів та/або соціальних закладів, на базі яких відбуватиметься соціокультурний проєкт.
2. Обґрунтування критеріїв, показників, рівнів ефективності соціокультурної діяльності з вирішення проблеми магістерської роботи.
3. Впорядкування основних етапів соціокультурного проєкту.
4. З'ясування календарних термінів, матеріальних і трудових витрат.

Практичні завдання:

1. Довести відповідність принципам вибору соціальних інститутів та/або соціальних закладів, на базі яких відбуватиметься експериментальна частина магістерського дослідження студента.
2. Презентувати критерії, показники та діагностичний інструментарій для вивчення наявного стану проблеми соціокультурної діяльності за таблицею:

Критерії ефективності СКД	Показники прояву проблеми СКД	Відповідний діагностичний інструментарій

3. Обґрунтувати соціокультурний проєкт за темою магістерського диплому.

Практичне заняття № 8.

Тема 9. Аналіз ефективності експериментального наукового дослідження та якість оформлення результатів роботи.

Мета вивчення: презентація якісних і кількісних результатів експериментальної частини магістерської роботи студента

Основні поняття для засвоєння: якісні результати експериментальної частини магістерської роботи, кількісні результати експериментальної частини магістерської роботи, методи математичної статистики щодо виявлення ефективності експериментальної частини магістерської роботи.

Література:

Основна література: 2,4.

Додаткова література: 6,11,14.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Якісний аналіз ефективності експериментального соціокультурного дослідження відповідно проблемі магістерської роботи.
2. Кількісний аналіз ефективності експериментального соціокультурного дослідження відповідно проблемі магістерської роботи.
3. Специфіка оформлення результатів експериментального соціокультурного дослідження відповідно проблемі магістерської роботи.

Практичні завдання:

1. Презентація результатів якісного та кількісного аналізів ефективності експериментального соціокультурного дослідження відповідно проблемі магістерської роботи.
2. Презентація результатів математичної статистики, що підтверджують ефективність експериментальної частини магістерського дослідження студентів.
3. Аналіз правильності оформлення результатів ефективності експериментального соціокультурного дослідження відповідно проблемі магістерської роботи.

Практичне заняття № 9.

Тема 10. Способи презентації наукового дослідження в соціокультурній сфері.

Мета вивчення: підготувати до презентації магістерської роботи та обговорення наукових публікацій студентів.

Основні поняття для засвоєння: етика наукового дискутування, наукові тези, презентація магістерської роботи.

Література:

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 5,6,11, 12, 14.

Хід проведення заняття

Теоретичні питання:

1. Основи загальнонаукової етики та специфіка етики наукового дискутування.
2. Особливості підготовки наукових публікацій результатів магістерського дослідження (тези, стаття).
3. Особливості презентації результатів магістерського дослідження на конференціях, наукових семінарах тощо.
4. Презентація результатів наукового дослідження в магістерських роботах у процесі державного захисту кваліфікаційної роботи.

Практичні завдання:

1. Скласти структуру тез за темою магістерської роботи.
2. Презентувати результати магістерської роботи студента.
3. Обговорити структуру тез і презентацію магістерської роботи.

4. Виправити помилки в структурі тез і в презентації результатів власної магістерської роботи.

ПАКЕТ КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни:

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ»

для студентів-магістрів

спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Бланк відповіді: М.П.							
Комплексна контрольна робота з <u>МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</u> <u>В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ</u> (назва навчальної дисципліни) Теоретична частина							
ППП студента (-ки)							
Курс		Група		Час проведення тестування			хв.
Питання	Відповідь	Питання	Відповідь	Питання	Відповідь	Питання	Відповідь
1		7		13		19	
2		8		14		20	
3		9		15		21	
4		10		16		22	
5		11		17		23	
6		12		18		24	
Оцінка _____							
Викладач _____ (ППП)							

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Питання 1. Методологія наукового дослідження складається з:

- А) теоретико-змістових та інструментальних основ вивчення проблеми;
- Б) підходів та методів наукового дослідження;
- В) підходів та аспектів вивчення проблеми.

Питання 2. До компонентів вступу магістерського дослідження в соціокультурній сфері не відносяться:

- А) зміст, висновки;
- Б) науковий апарат, аналіз дослідження проблеми в теорії та на практиці;
- В) обґрунтування актуальності, методи дослідження.

Питання 3. Структура магістерського дослідження в соціокультурній сфері складається з:

- А) вступу, теоретичної частини, практичної частини, експериментальної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків;
- Б) змісту; вступу, теоретичної частини, практичної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків;
- В) вступу, теоретичної частини, висновків до теоретичної частини, експериментальної частини, висновків до експериментальної частини, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Питання 4. Різниця між об'єктом дослідження та об'єктом соціокультурної діяльності полягає в тому, що:

- А) об'єкт дослідження – це соціокультурні заклади, об'єкт діяльності – це люди різних вікових категорій;

Б) об'єкт дослідження – це дозвілля людей різних вікових категорій, об'єкт діяльності – організація та управління дозвіллевою діяльністю людей;

В) об'єкт дослідження – складова проблемного поля соціокультурної діяльності, об'єкт діяльності – людина, група, суспільство.

Питання 5. Як співвідносяться об'єкт та предмет дослідження у соціокультурній сфері:

А) предмет ширше об'єкта дослідження в соціокультурній сфері;

Б) об'єкт і предмет дослідження в соціокультурній сфері рівнозначні і не залежать один від одного;

В) об'єкт ширше предмета наукового дослідження в соціокультурній сфері.

Питання 6. Формулювання теми дослідження в соціокультурній сфері складається з:

А) проблеми соціокультурної політики, певних соціальних суб'єктів, різновиду соціокультурної діяльності, певного культурно-дозвіллевого закладу;

Б) проблеми соціокультурної діяльності, визначення просторово-територіального обмеження, уточнення часових меж;

В) проблемного поля соціокультурної діяльності, сучасних інформаційно-комунікативних технологій соціокультурної діяльності, певного закладу культури та мистецтва.

Питання 7. До наукового апарату дослідження в соціокультурній сфері не належать:

А) об'єкт, предмет;

Б) завдання, методи;

В) висновки, зміст, додатки.

Питання 8. Загальнонауковий рівень методологічних основ дослідження в соціокультурній сфері відображають терміни:

А) віртуальні музеї, музичні фестивалі; фото об'єднання;

Б) свято, простір, феномен;

В) соціокультурний середовище, культурно-мистецьке життя, феномен музею.

Питання 9. Конкретнонауковий рівень методологічних основ дослідження у соціокультурній сфері відображають терміни:

А) віртуальні музеї, музичні фестивалі; фото об'єднання;

Б) свято, простір, феномен;

В) соціокультурний середовище, культурно-мистецьке життя, феномен музею.

Питання 10. Специфічний рівень методологічних основ у соціокультурній сфері відображають терміни

А) віртуальні музеї, музичні фестивалі; фото об'єднання;

Б) свято, простір, феномен;

В) соціокультурний середовище, культурно-мистецьке життя, феномен музею.

Питання 11. Парадигма наукового дослідження не є:

А) сукупність теоретико-методологічних положень, які прийняті науковою громадою на певному етапі розвитку науки, яка використовується як модель, стандарт для наукових досліджень, інтерпретації, оцінювання і систематизації наукових даних, для усвідомлення гіпотез і вирішення задач у процесі наукового пізнання;

Б) ціннісні орієнтації, наукові уявлення і система визначення провідних термінів науки, прийнятих науковою громадою;

В) сукупність підходів, методів, аспектів наукового дослідження.

Питання 12. Основними компонентами моделі соціокультурної діяльності є:

- А) суб'єкт-об'єктний, змістовно-цільовий, технологічний, результативний;
- Б) суб'єкт-об'єктний, функціонально-цільовий, середовищний, результативний;
- В) суб'єкт-об'єктний, концептуально-цільовий, функціонально-технологічний, результативний.

Питання 13. До якого компоненту моделі соціокультурної діяльності відносяться критерії, показники:

- А) результативного;
- Б) середовищного;
- В) змістовно-цільового.

Питання 14. Співвідношення моделі та програми дослідження соціокультурної діяльності:

- А) модель – теоретико-методологічна основа програми;
- Б) програма – теоретико-методологічна основа моделі;
- В) модель та програма незалежні самодостатні складові дослідження соціокультурної діяльності.

Питання 15. Діагностичний інструментарій вивчення наявного стану проблеми соціокультурної діяльності має відповідати:

- А) рівню прояву проблеми соціокультурної діяльності;
- Б) показникам проблеми соціокультурної діяльності;
- В) специфіці методів соціокультурної діяльності.

Питання 16. Складник результативного компоненту моделі соціокультурної діяльності – критерії – відображає:

- А) специфіку соціокультурного простору, де відбувається ця діяльність;
- Б) психовікові особливості об'єкта соціокультурної діяльності;
- В) специфіку результату соціокультурної діяльності.

Питання 17. Програма експериментальної соціокультурної діяльності магістерської роботи не має:

- А) напрямів, форм соціокультурної діяльності;
- Б) додатків, висновків соціокультурної діяльності;
- В) відповідальних, терміну тривалості соціокультурної діяльності.

Питання 18. Показники соціокультурної діяльності магістерського дослідження визначаються ґрунтуючись на:

- А) специфіці соціокультурної діяльності;
- Б) сутності проблеми соціокультурної діяльності;
- В) особливостях соціокультурних сфер.

Питання 19. Інструментальні методологічні основи наукового дослідження в соціокультурній сфері:

- А) ціннісні орієнтації, наукові уявлення, система визначення провідних термінів науки;
- Б) системний, культурологічний, діяльнісний підходи;
- В) сукупність теоретико-методологічних положень.

Питання 20. Часові межі дослідження в соціокультурній сфері відсутні в темі:

А) феномен музею в соціокультурному просторі сучасного міста (на прикладі міста Суми);

Б) свято міста в соціокультурному просторі України;

В) віртуальні музеї в культурно-мистецькому житті інформаційного суспільства.

Питання 21. Змістовими методологічними основами наукового дослідження в соціокультурній сфері не є:

А) ціннісні орієнтації, наукові уявлення, система визначення провідних термінів науки;

Б) системний, культурологічний, діяльнісний підходи;

В) сукупність теоретико-методологічних положень.

Питання 22. Якість реалізації програми експериментального дослідження магістерської роботи в закладах культури (бібліотеках, музеях, культурно-дозвіллевих центрах, парках культури та відпочинку тощо) залежить від:

А) прийняття програми експериментального дослідження фахівцями закладу культури;

Б) інформаційно-технічна оснащеності закладів культури;

В) наявності фахівців з менеджменту соціокультурної діяльності в закладах культури.

Питання 23. Загальні висновки магістерської роботи мають:

А) повторювати висновки розділів;

Б) скорочено реферувати текст магістерської роботи;

В) узагальнювати результати вирішення завдань наукового апарату.

Питання 24. Стиль викладення матеріалу в тексті магістерської роботи має бути:

А) публіцистичний;

Б) науково-популярний;

В) науковий.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Завдання 1.

Дати узагальнену характеристику методологічних основ дослідження в соціокультурній сфері однієї з проблем (на вибір):

- ✓ музичні фестивалі в контексті культурно-мистецького життя України зламу ХХ-ХХІ століття;
- ✓ функціонування фотооб'єднань в соціокультурному просторі сучасного міста;
- ✓ феномен музею в соціокультурному просторі сучасного міста (на прикладі міста Суми);
- ✓ свято міста в соціокультурному просторі сучасної України;
- ✓ віртуальні музеї в культурно-мистецькому житті інформаційного суспільства.

Завдання 2.

Обґрунтувати науковий апарат дослідження в соціокультурній сфері за обраною студентом проблемою соціокультурної діяльності.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ І ЗАВДАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Розширення проблемного поля соціокультурної діяльності в умовах інформаційного суспільства *та воєнного стану в Україні*.
2. Складові вступу магістерського дослідження в соціокультурній сфері .
3. Структура магістерського дослідження в соціокультурній сфері.
4. Змістовні та інструментальні складники методології наукових досліджень в соціокультурній сфері.
5. Аналіз провідних понять в соціокультурній сфері.
6. Аналіз історичного досвіду соціокультурної діяльності за темою магістерської.
7. Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду соціокультурної діяльності за темою магістерської.
8. Сучасна парадигма соціокультурної діяльності.
9. Правові основи магістерського дослідження в соціокультурній сфері.
10. Аналіз сучасних проблем соціокультурної діяльності в різноманітних культурно-дозвілевих закладах України.
11. Загальнонауковий рівень методології соціокультурних досліджень.
12. Конкретнонауковий рівень методології соціокультурних досліджень.
13. Специфічний рівень методології соціокультурних досліджень.
14. Засоби соціокультурної діяльності, що використовуються для вирішення наукових проблем в соціокультурній сфері.
15. Специфіка обґрунтування моделі соціокультурної діяльності з вирішення проблеми магістерської роботи.
16. Обґрунтування критеріїв, показників ефективності соціокультурної діяльності за темою магістерської роботи.
17. Особливості експериментального наукового дослідження за темою магістерської роботи.
18. Вимоги до оформлення проекту експериментального дослідження соціокультурної діяльності в магістерській роботі.
19. Відображення процесу реалізації соціокультурного проекту в магістерській роботі.
20. Аналіз ефективності експериментального наукового дослідження за темою магістерської роботи.
21. Вимоги до якості оформлення магістерської роботи.
22. Вимоги до апробації результатів та матеріалів магістерської роботи.
23. Вимоги до публікації результатів магістерської роботи.
24. Презентація результатів магістерського дослідження.